

Ud over undersøgelser i forbindelse med konkret mistanke om sygdom gennemføres der løbende en overvågning af forekomsten af en række af de i gruppe II i bilag 2 nævnte sygdomme, f.eks. IBR, leukose og Aujeszky's sygdom. For så vidt angår sådanne overvågningsprogrammer forudsættes det offentlige kun at afholde udgifter til diagnosticering af prøver, når dette som et led i den almindelige zoosanitære overvågning er aftalt i forbindelse med gennemførelsen af et bekæmpelsesprogram.

Udgifter i øvrigt i forbindelse med konstatering og bekæmpelse af de i gruppe II i bilag 2 nævnte sygdomme forudsættes at være det offentlige uvedkommende.

Udgifter i forbindelse med konstatering og bekæmpelse af andre husdyrsygdomme forudsættes ligeledes at være det offentlige uvedkommende.

Bekæmpelse af de uden for gruppe I nævnte sygdomme vil f.eks. kunne tænkes finansieret ved tilskud fra fonde, oprettet af erhvervets organisationer.

Af andre foranstaltninger, der kan komme på tale i henhold til loven, kan f.eks. nævnes dyrlægeundersøgelser og -tilsyn, udstedelse af attester, mærkning samt indsyning af dyr til dyrskuer o.lign. Udgifterne ved sådanne foranstaltninger, der foretages som led i den generelle sygdomsforebyggelse, forudsættes normalt at påhvile besætningsejeren.

Til § 29

Bestemmelsen svarer for så vidt angår erstatning ved nedslagning til 1920-lovens princip, jf. f.eks. §§ 8 og 9 i 1920-loven og § 8 i lov nr. 175 af 5. juni 1959 om tillæg til 1920-loven. Som noget nyt foreslås det desuden, at der indføres lovhjæmmel til at yde hel eller delvis erstatning for driftstab. Endelig foreslås det, at der indføres hjemmel til at maksimere de udbetalte erstatninger. Denne maksimeringsadgang agtes ikke anvendt i forbindelse med nedslagning af en besætning, der efterfølgende konstateres udelukkende at have bestået af ikke-smittede dyr.

Ifølge gældende lovs erstatningsregler skal der ske en taksation af dyr, der skal slås ned. Der betales erstatning for dyrets værdi, idet der herved forstås dyrets værdi uden hensyn til den sygdom, der begrunder nedslagningen. Ved det sidst forekomne mund- og klovesygeudbrud blev der yderligere tilvejebragt særlig bevillingsmæssig hjemmel til at yde erstatning for driftstab.

Baggrunden for de gældende regler har været, at det er af afgørende betydning at kunne foretage en hurtig og effektiv sygdomsbekæmpelse, herunder nedslagning af såvel syge dyr som dyr, der blot kunne mistænkes for at være smittede. Herunder har man ment det nødvendigt at sikre den fornødne motiva-

tion hos de berørte landmænd til at medvirke positivt både ved diagnosticering og bekæmpelse af alvorlige sygdomme gennem regler, der i høj grad holder dem skadesløse for udgifter forbundet med sygdomskonstatering og -bekæmpelse. I denne forbindelse må det fremhæves, at der, som nævnt i bemærkningerne til § 28, i bekæmpelsesfasen ofte gennemføres foranstaltninger, der går ud over, hvad der er i den enkelte besætningsejers interesse for at bekæmpe sygdommen. De nævnte synspunkter må stadig tillægges stor vægt.

Koncentrationen af husdyrholdet i stadig større enheder betyder imidlertid, at en ubetinget fuld erstatningspligt for det offentlige vil kunne indebære store økonomiske konsekvenser, især hvis der blandt de sygdomsramte besætninger indgår meget store enheder. Det forekommer rimeligt, at bedrifter med et meget stort husdyrhold – som et modstykke til den derved opnåede rationaliseringsgevinst – selv påtager sig den forøgede økonomiske risiko ved husdyrholdet når dette frembyder en højere grad af zoosanitær risiko. De pågældende bedrifter vil kunne sikre sig mod eventuelle tab gennem kollektive eller individuelle forsikringer. Forsøg på at opstille regler, der kan forebygge uacceptabelt store offentlige udgifter til erstatninger ved sygdomsudbrud, bør derfor primært sigte på en begrænsning af det offentliges erstatningsansvar i forhold til den enkelte bedrift.

En fastlæggelse af grænser på besætningsniveau må imidlertid forudsættes at ske ud fra en vurdering af en række faktorer, så som sygdommens karakter, herunder dens smittefarlighed, og besætningens art og sammensætning. Ved fastlæggelse af grænser, der baseres på antallet af dyr, må der bl.a. tages hensyn til, om der f.eks. er tale om produktions- eller avlsdyr, malke- eller kødkvæg, slagtefjerkræ eller høner til æggproduktion. Endvidere bør der ske en afklaring af, om og i hvilket omfang de enkelte besætninger inden for en bedrift kan betragtes som selvstændige og adskilte driftsenheder.

Landbrugsministeriet finder ikke, at de nævnte spørgsmål på nuværende tidspunkt er afklaret tilstrækkeligt til at muliggøre en sagligt forsvarligt fastlæggelse af præcise grænser for det offentliges erstatningsansvar. Man vil derfor anmode en gruppe sagkyndige forskere og repræsentanter for landbrugets organisationer om i samarbejde med veterinærmyndighederne at foretage en analyse af de nævnte zoosanitære aspekter med henblik på at etablere grundlaget for udstedelse af regler om maksimering af erstatninger i henhold til loven.